

Asia: VN/3299/2024

Luonnos esitykseksi Kansallisarkistolle julkisen terveydenhuollon potilastietojen seulonnasta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne syntymäpäiväotannasta luopumiseen, eli että tiettyinä päivinä syntyneiden potilastietojen sijasta arkistoitaisiin kaikkien julkisen terveydenhuollon potilaiden potilastietoja?

Digitaalisessa muodossa olevassa aineistossa syntymäpäiväotannasta voidaan luopua. Analogisessa muodossa olevaan aineistoon syntymäpäiväotannasta luopumista ei voida missään nimessä ulottaa. Mikäli kaikki analoginen aineisto arkistoitaisiin, se aiheuttaisi mittavia kustannuksia. Lisäksi hyvinvointialueilla on pulaa asianmukaisista arkistotiloista. Vaihtoehtona on analogisen aineiston digitoiminen, mutta ongelmana on vähäiset henkilöresurssit ja kustannukset. Kuka kustantaa digitoimisesta syntyneet kulut? Valtion tulisi osoittaa hyvinvointialueille varoja analogisen aineiston digitoimista varten., mikäli syntymäpäiväotannasta luopuminen ulotetaan analogiseen aineistoon.

Pidättekö tarpeellisena kaikkien esityksen mukaisten potilastietojen arkistointia

Kyllä. Perustelut: [Koskee vain digitaalisessa muodossa olevia aineistoja.]

Jos vastasit ei, mitä tietoja ei olisi tarpeen arkistoida ja miksi?

-

Esityksen mukaan eräät potilastiedot olisivat määräajan säilytettäviä, eli ne hävitettäisiin säilytysajan päättymisen jälkeen. Sisältyykö näihin tietoihin sellaisia tietoja, jotka näkemyksenne mukaan olisi perusteltua arkistoida?

Ei. Perustelut: [Eivät ole tutkimuksellisesti merkittäviä tietoja.]

Jos vastasit kyllä, niin mitkä tiedot olisi arkistoitava?

-

Esityksen mukaan seulonta koskisi myös aiemmin laadittuja digitaalisia aineistoja (esimerkiksi Kanta-palvelun vanhojen tietojen arkisto tai organisaatioiden vanhoissa tietojärjestelmissä olevat aineistot ja mikrokuvatut aineistot) – näkemyksenne tähän, esim. arkistoinnin toteutettavuus?

Vanhoissa potilastietojärjestelmissä olevat tiedot säilytetään digitaalisessa muodossa, joten seulonta voidaan ulottaa näihin aineistoihin. Tältä osin arkistoinnin toteutettavuus ei muodostu ongelmaksi. Mikrokuvatut aineistot ovat pelkästään mikrofilmillä, joten aineisto tulisi ensin siirtää digitaaliseen muotoon. Siirrosta muodostuu kustannuksia.

Esityksen mukaan seulonta koskisi seulontapäätöksen jälkeen arkistointivaiheeseen tulevia (eli joiden säilytysaika päättyy seulontapäätöksen antamisen jälkeen) analogisia aineistoja – näkemyksenne tähän (esim. toteutettavuus, kustannukset, arvio aineiston määrästä, digitointisuunnitelmat)?

Seulontaa ei tule ulottaa analogiseen aineistoon. Kustannusvaikutukset ovat valtavat: analogista aineistoa on hyvinvointialueilla runsaasti ja niiden digitoiminen vaatii henkilöresursseja ja rahaa. Nykyiset digitointivaatimukset ovat raskaat, niitä tulisi keventää mikäli analoginen aineisto on digitoitava. Pohjois-Savon hyvinvointialueella potilasasiakirjoja on 9 hyllykilometriä. Analogisen aineiston osalta syntymäpäiväotanta tulisi jättää voimaan toistaiseksi.

Muita kommentteja seulontaesityksen luonnokseen?

Analogiset aineistot tulee jättää seulonnan ulkopuolelle. Seulontaan tulee sisällyttää vain digitaaliset aineistot. Valtion tulee rahoittaa analogisten aineistojen digitointi, mikäli se päätetään toteuttaa. Lisäksi valtion tulee ohjata digitoimisprojekti.

Piirainen Tuovi
Pohjois-Savon hyvinvointialue - Asianhallinta- ja arkistopalvelut